

REFERAT Teknik-, miljø- og havneudvalget 2022-2025 d. 22-06-2023

Mødedato Torsdag d. 22. juni 2023 kl. 15:30

Mødested Ærø Rådhus, mødelokale 2

Mødedeltagere Johannes Renneberg, Karin Thumilaire, Leo Holm, Inga Blom
Thomas, Jens Weiss (Fravær)

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Stillingtagen til fornyet høring af Kommuneplantillæg Byer og landsbyer vedr. bymidter, parkering	4
Planmæssig vurdering af muligheden for placering af Urban Rigger i Marstal Havn.....	6
Planlægning - Stillingtagen til udarbejdelse af tillæg til lokalplan 9-3A og tillæg til kommuneplanra	8
Badebroer 2023.....	9
Budget 2024: Forslag til Kommunalbestyrelsens katalog til et budget i balance.....	10
Budget 2024: Stillingtagen til indkomne politiske besparelsesforslag.....	13
Budget 2024 - Administrative budgetønsker og strategiske mål, ØEU, KSU og TMHU.....	15
Forslag fra Carl Jørgen Heide (løsgænger) - vedr. fartbegrænsning.....	18
Natur - Naturhandleplan 2023 - prioritering af nye projekter.....	19
Birkholm Havn - Ansøgning om tilskud til bygning af en sandfangsmole.....	24
CO2e- opgørelse for Ærø, 2022.....	26
Fjernvarme projektforslag - Nevre Strengen.....	28
Regulativ for anvendelse af akustiske fugleskræmmere mod fugleflokke i Ærø Kommune.....	30
Projekter - BE SMART - marin naturgenopretning i Det sydfynske Øhav.....	32
Orienteringspunkter juni 2023.....	34
Godkendelse af referat.....	35
Lukket: Kommunens bygninger - Salg af Peder Skramsgade 6, 5960 Marstal.....	36

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

S2020-11327

Sagsfremstilling:

Udvalget anmodes om at godkende dagsordenen.

Aktuel beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 22-06-2023

Dagsordenen blev godkendt.

Punkt 2: Stillingtagen til fornyet høring af Kommuneplantillæg Byer og landsbyer vedr. bymidter, parkeringsplads ved Ærøskøbing, Søby Måe og Haven by.

S2022-5424

Indledning:

Der skal tages stilling til forslag til Kommuneplantillæg Byer og landsbyer vedr. bymidter, parkeringsplads ved Ærøskøbing, Måehallen i Søby og Haven by med henblik på udsendelse i offentlig høring i 8 uger.

Sagsfremstilling:

Administrationen har udarbejdet forslag til Tillæg 1 til Kommuneplantillæg der reviderer kommuneplanens afsnit om bymidteafgrænsningerne i Marstal og Ærøskøbing, kommuneplanrammer Hv.B11 for Haven by, Sø.R2 Måehallen og Ær.Of18 for parkeringsplads ved Vestre Allé.

Ændring af bymidteafgrænsninger og retningslinjer for bymidteafgrænsning

Når der fastlægges en bymidteafgrænsning ses der på koncentrationen af bymidtefunktioner. Det er f.eks. caféer, restauranter, biografer, spillesteder, hoteller, busterminaler, lægekonsultationer, banker, forretningsservice, kulturtilbud, rådhus, bibliotek, skole, offentlig administration. En gennemgang af bymidteafgrænsningerne i Marstal og Ærøskøbing viser, at bymidteafgrænsningen ikke følger koncentrationen af bymidtefunktionerne og planlægningen i kommuneplanrammer og lokalplaner. På den baggrund er der lavet en tilretning af bymidteafgrænsningerne i de to byer.

Kommuneplantillægget reviderer retningslinjen for bymidteafgrænsningerne, så det fremgår at den maksimale størrelse for dagligvarebutikker er 3500 kvm, for udvalgvarebutikker 1000 kvm. Det samlede bruttoetageareal til butiksformål fastsættes for bymidten i Marstal til 10.100 kvm. I Ærøskøbing fastsættes det samlede bruttoetageareal til 6.400 kvm.

Ændring af bymidteafgrænsning, Marstal

I Kommuneplan 2009 var bymidteafgrænsningen for Marstal på ca. 10 ha. I samme kommuneplan, er der ca. 70 ha. kommuneplanrammer, der giver mulighed for etablering af butikker. Med planlægningen fra Kommuneplan 2009 er der områder, der ligger tæt på bymidten, hvor der ikke kan placeres butikker, og områder der ligger langt fra bymidten, hvor der kan placeres butikker. Kommuneplantillægget udvider bymidteafgrænsningen til ca. 20 ha.

Udvidelsen er baseret på koncentrationen af bymidtefunktioner og gældende planlægning i kommuneplanrammer og lokalplaner. Udvidelsen af bymidten inkluderer butikkerne langs Vestergade, Sundhedshuset, Møllerdgade og Havnepladsen på Marstal Havn.

Ændring af bymidteafgrænsning, Ærøskøbing

Bymidteafgrænsningen i Ærøskøbing tilrettes så den følger koncentrationen af bymidtefunktioner og gældende planlægning i kommuneplanrammer og lokalplaner. Der tilføjes: Arealet syd for færgens parkeringspladser, Jomfruvejen 1, butikslokalerne på Statene Ær.Of18, der udlægges til parkeringsplads tilføjes. Pilebækken 22 tages ud, da den i forbindelse med vedtagelsen af Lokalplan 9-9B blev tilbageført til landzone.

Revision af kommuneplanrammer

Følgende kommuneplanrammer revideres:

Hv.B11

I Ærø Kommunes kommuneplan er landsbyafgrænsningen sammenfaldende med kommuneplanrammen for landsbyen. I arbejdet med Kommuneplantillæg Byer og landsbyer, blev der lavet landsbyafgrænsning for en række landsbyer, der ikke tidligere har haft en landsbyafgrænsning. Herunder Haven By. Baggrunden er at skabe lige planforhold for eller sammenlignelige landsbyer. I forbindelse med høringen af Byer og landsbyer, blev der opmærksomhed på, at der var inddraget et areal der i Kommuneplantillæg Landskab, natur og jordbrug er udpeget som en økologisk forbindelse. Det areal er taget ud af kommuneplanrammen, der sendes i fornyet høring med den nye afgrænsning.

Sø.R2 Måehallen

I høringen af Kommuneplantillæg Byer og landsbyer stillede Turist- og erhvervsforeningen et forslag om, at anvendelsesbestemmelserne for Måehallen udvides, så der ud over anvendelse til idrætsanlæg også gives mulighed for anvendelse til rekreative og kulturelle formål. Ændringerne er indarbejdet i forslaget.

Ær.Of18 Parkeringsplads Vestre Allé

Det anslås at der er 350 til 400 parkeringspladser ved Ærøskøbing. Der er over 400 adresser alene i den gamle bymidte. I forbindelse med sommergågaden har det, de seneste år, været nødvendigt kommunen at leje areal til sommerparkering for at sikre parkeringspladser til biler. På den lange bane, vil det være hensigtsmæssigt, at der er et alternativ til at skulle leje parkeringspladser. Området der er omfattet af Ær.Of 18 ligger ved Vestre Alle. Placeringen er nem at finde også for de bilister der ikke er stedkendte. Placeringen tæt på byen kunne tale for at man planlagde for andre ting på stedet. Som f.eks. boliger e.a. Men nærheden til den fredede udsigt mod Ærøskøbing, gør at det ikke er hensigtsmæssigt at planlægge for byggeri i større grad på stedet. Derfor udlægges området til en ikke-asfalteret naturparkeringsplads. Derudover fastlægges det at overfladevandsbassinet fortsat skal kunne drives.

Historik:

På Kommunalbestyrelsesmødet den 15. december 2021 besluttede Kommunalbestyrelsen at:

- Bymidteafgrænsningen i Marstal skal ændres og afsnit om trafik indarbejdes. Derfor sendes bymidteafgrænsningerne for både Ærøskøbing og Marstal i fornyet høring.
- Foreslået kommuneplanramme Ær.Of18 for parkeringsplads ved Vestre Allé sendes i fornyet høring med bestemmelser der præciserer at der er tale om en naturparkeringsplads.
- Kommuneplanramme Hv.B11 Landsbyafgrænsningen for Haven by tilpasses.
- Sø.R4 for Måehallen sendes i fornyet høring med bestemmelser om at området kan anvendes til idræts-, rekreative og kulturelle formål.

Retsgrundlag:

Planloven.

Personaleforhold:

Ingen.

Økonomi:

Ingen.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling:

Teknisk afdeling indstiller, at Kommuneplantillæg Byer og landsbyer, Fornyet høring 1 sendes i 8 ugers høring.

Aktuel beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 22-06-2023

Teknik-, miljø- og havneudvalget indstiller,

- at Kommuneplantillæg Byer og landsbyer, Fornyet høring 1, sendes i 8 ugers høring

- at der afholdes borgermøde i forbindelse med høringen.

Bilag

Powerpoint til TMHU 22 juni 2023

Forslag til Kommuneplantillæg Byer og landsbyer - fornyet høring 1 - til politisk behandling inden høring - sommeren 2023

Punkt 3: Planmæssig vurdering af muligheden for placering af Urban Rigger i Marstal Havn

S2022-8378

Indledning:

Orientering om den planmæssige vurdering af muligheden for placering af Urban Rigger i Marstal Havn og stillingtagen til den videre proces.

Sagsfremstilling:

Marstal Navigationsskole har gennem et stykke tid arbejdet på, at der bliver etableret ungdomsboliger i Marstal, som kan imødekomme det behov for studieboliger, som studerende på skolen har. De har på mødet den 23. februar 2023 fremlagt en idé om, at etablere boliger i Marstal havn. De har fået udarbejdet et projekt af Urban Rigger.

Administrationen har på baggrund af dette udarbejdet en planmæssig vurdering af muligheden for placering af Urban Rigger i Marstal Havn.

Af notatet fremgår det bl.a. at idet kommunen er havnemyndighed, så kan der umiddelbart godt indgås en aftale om etablering af husbåde (Urban Rigger) med udgangspunkt i det ordensreglement, der gælder for Marstal og Ærøskøbing havne. Det skal dog sikres, at der også kan opnås godkendelse ved kystdirektoratet/trafikstyrelsen, og at anlæg af husbåde ikke vil påvirke værfternes driftsmuligheder negativt.

Det følger heraf, at ansøger skal anmodes om at tilvejebringe en nærmere undersøgelse af projektets miljømæssige konsekvenser (især støjforhold, men andre miljøforhold kan også være relevante), såfremt der er et politisk ønske om, at gå videre med projektet.

Det vurderes endvidere i notatet, at Urban Rigger ikke nødvendigvis er i strid med de visioner og strategier der er for Marstal jf. Helhedsplanen for Marstal 2022. Urban Rigger kan, hvis det udformes på den rigtige måde, være med til at forstærke havnen og skabe et alternativ fyrtårnsprojekt i havnen. Man kunne evt. lægge op til, at en af underetagerne har offentlig adgang med mulighed for servering og rekreativ adgang til vandet, herunder fx udlejning af bl.a. SUP og kajaker mv.

Projektet er dog af en sådan karakter, at hvis det lå på land, ville man forlange at der bliver udarbejdet en lokalplan. Med udkastet til Forslag til Lov om ændring om planlægning og forskellige andre love, som forventet at blive vedtaget og gældende for 1. januar 2024, vil det være oplagt, at afvente en evt. planlægning for projektet indtil kommunen har lovhjemmel til at udarbejde lokalplan. Endvidere skal det dog forventes, at realiseringen af projektet også kræver et kommuneplantillæg.

Det fremgår desuden af planlovens §15a, stk. 1, at en lokalplan kun må udlægge støjbelastede arealer til støjfølsom anvendelse (eksempelvis boliger), hvis lokalplanen indeholder bestemmelser om etablering af afskærmningsforanstaltninger. Herudover skal man være opmærksom på, at når der planlægges for en ændret anvendelse af et område, der er mere støjfølsom end det aktuelle, så bliver det den planlagte anvendelse, der skal lægges til grund, når støjbelastningen af et område skal vurderes.

Det er dog muligt efter planlovens §15a, stk. 2, at udlægge støjbelastede arealer til støjfølsom anvendelse, når arealet i kommuneplanen er fastlagt som et byomdannelsesområde, og at kommunalbestyrelsen har sikkerhed for, at støjbelastningen er bragt til ophør i løbet af en periode, der ikke væsentligt oversiger 8 år.

Historik:

På udvalgsrådet den 23. februar 2023 havde Marstal Navigationsskole foretræde for udvalget med henblik på at præsentere en idé om mulige studieboliger i Marstal Havn.

Af beslutningen fremgår det, at administrationen undersøger de myndighedsmæssige forhold omkring etablering af boliger på vand, inden sagen igen forelægges udvalget.

Retsgrundlag:

Planloven.

Udkast til Forslag til Lov om ændring af lov om planlægning og forskellige andre love.

Tværgående politikker:

Ordensreglementet for Marstal og Ærøskøbing havne.

Personaleforhold:

Ingen.

Økonomi:

Ingen.

Sagen afgøres af:

Teknik-, miljø- og havneudvalget.

Indstilling:

Teknisk afdeling indstiller, at:

- orienteringen tages til efterretning.

- såfremt der skal arbejdes videre med projektet, bør de miljømæssige konsekvenser herunder støj undersøges, således at der ikke opstår konflikter mellem de eksisterede produktionserhverv på havnen og det kommende projekt.

- ansøger anmodes om at udarbejde en sådan undersøgelse, inder der tages endelig stilling til om planlægningen for projektet kan gennemføres.

Aktuel beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 22-06-2023

Teknik-, miljø- og havneudvalget finder projektet spændende og godkender,

- at der arbejdes videre med projektet med sigte på at skabe et maritimt studieboligmiljø primært til studerende fra Navigationsskolen, der kan fungere som et fyrtårnsprojekt i Marstal havn indenfor rammerne af Helhedsplanen for Marstal

- at de miljømæssige konsekvenser herunder støj undersøges, således at der ikke opstår konflikter mellem de eksisterede produktionserhverv på havnen og det kommende projekt

- at ansøger anmodes om at udarbejde en sådan undersøgelse, inden der tages endelig stilling til om planlægningen for projektet kan gennemføres.

Bilag

Notat vedr. planlægning af husbåde i Marstal havn

Husbåd i Marstal og Ærøskøbing havne - Svarskrivelse fra Trafikstyrelsen

Urban Rigger i Marstal Havn

Punkt 4: Planlægning - Stillingtagen til udarbejdelse af tillæg til lokalplan 9-3A og tillæg til kommuneplanramme Ær.E1 for solfanger ved Ærøskøbing Fjernvarme

S2023-866

Indledning:

Stillingtagen til udarbejdelse af tillæg til lokalplan og tillæg til kommuneplanramme for solfanger ved Ærøskøbing Fjernvarme.

Sagsfremstilling:

I forbindelse med at Ærøskøbing Fjernvarme har indsendt en ansøgning om godkendelse af projektforslag med bl.a. udvidelse af solfangeranlægget, skal der udarbejdes et tillæg til lokalplan og tillæg til kommuneplanramme for at muliggøre, at solfangerne kan opsættes på de tilstødende arealer ved Ærøskøbing Fjernvarme, da det eksisterende plangrundlag ikke muliggør opsættelse af solfanger inden for lokalplan 9-3A og Kommuneplanramme Ær.E1.

Udvidelsen af solvarmeanlægget og forøgelsen af varmeakkumuleringskapaciteten medfører at værket kan udnytte produktionen fra solvarmeanlægget bedre og at værket som udgangspunkt kan driftes med minimal bemanning i hele sommerperioden, hvilket giver anledning til en stor driftsbesparelse. Den øgede udnyttelse af solvarmen gør at der er mindre behov for at benytte biomassekedlerne i sommerperioden. Forøgelsen af varmeakkumuleringskapaciteten reducerer desuden behovet for drift på spidslastkedlen da den større akkumuleringskøle tank kan dække udetid på halmkedlen.

Ærøskøbing Fjernvarme ønsker at opsætte 1500 m² solfanger på 3000m² lejet grund ved Lerbækken.

Retsgrundlag:

Planloven.

Tværgående politikker:

Ingen.

Personaleforhold:

Ingen.

Økonomi:

Ærøskøbing Fjernvarme bidrager økonomisk til udarbejdelse af det nødvendige plangrundlag.

Sagen afgøres af:

Teknik-, miljø- og havneudvalget.

Indstilling:

Teknisk afdeling indstiller, at der igangsættes udarbejdelse af tillæg til lokalplan 9-3A og tillæg til kommuneplanramme.

Aktuel beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 22-06-2023

Teknik-, miljø- og havneudvalget godkender, at der igangsættes udarbejdelse af tillæg til lokalplan 9-3A og tillæg til kommuneplanrammerne.

Bilag

Bilag 1 - afgrænsning af omra^odet til teknisk anlæg herunder solfanger

Punkt 5: Badebroer 2023

S2023-3173

Indledning:

Der skal træffes beslutning om finansiering af reparation af badebro ved Eriks Hale samt handicaprampe på Vester Strand.

Sagsfremstilling:

I vinteren 2023 blev badebroen ved Eriks Hale ramt af storm, og den yderste del af broen blev kraftigt beskadiget. Konsekvensen er, at badebroen i dag kun er delvist anvendelig, idet den yderste del er aflukket, og den fremstår samlet set ikke i en optimal sikkerhedsmæssig tilstand. Der har i den seneste tid været mange borgerhenvendelser omkring badebroens fremtoning og brug, idet en reparation efterspørges.

Administrationen har derfor iværksat en vurdering af broens tilstand og konstateret, at den enten bør lukkes eller helt nedtages, eller at der skal gennemføres en omfattende reparation heraf. Efter en forudgående skriftlig høring af Teknik-, miljø- og havneudvalgets medlemmer var der enighed om at igangsætte en reparation af badebroen hurtigst muligt. Der er derfor indgået aftale med en leverandør på området, som kan foretage reparationen i uge 27. Opgaven er bestilt og prisen herfor ligger på omkring 75 tkr. Prisen inkluderer også en tjek af broerne i Vitsø og Søby.

Ligeledes har det vist sig, at handicaprampen ved Vester Strand ikke er kan repareres inden opsætning. En ny rampe koster 90 tkr. og der er ligeledes bestilt en ny rampe til opsætning i uge 27.

Der er imidlertid ikke afsat midler til en reparation i det omfang det kræves, og derfor anmodes det om at der politisk træffes beslutning om finansieringen.

Økonomi:

Som nævnt er der ikke afsat midler til indkøb og reparation af badebroer i det omfang, der har vist sig nødvendig.

Udgiften til reparation af badebroen ved Eriks Hale, inkl. tjek af de to badebroer i hhv. Vitsø og Søby, forventes at være 75 tkr. Udgiften til handicaprampen ved Vester Strand forventes at blive 90 tkr.

Det anbefales, at det samlede beløb på 165 tkr. finansieres fra "Udbygning af kommunale havne" (xa193-1) under TMHUs område, hvor der pr. juni 2023 resterer 561 tkr. som udisponerede midler.

Sagen afgøres af:

Teknik-, miljø- og havneudvalget.

Indstilling:

Teknisk afdeling indstiller, at udgifterne til reparation af badebroen ved Eriks Hale handicaprampen ved Vester Strand på i alt 165 tkr. finansieres fra "Udbygning af kommunale havne" (xa193-1) under TMHUs område.

Aktuel beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 22-06-2023

Teknik-, miljø- og havneudvalget godkender, at udgifterne til reparation af badebroen ved Eriks Hale og handicaprampen ved Vester Strand, på i alt 179 tkr., finansieres fra "Udbygning af kommunale havne" (xa193-1) under Teknik-, miljø- og havneudvalgets område.

Handicaprådet orienteres om genetablering af handicaprampen.

Punkt 6: Budget 2024: Forslag til Kommunalbestyrelsens katalog til et budget i balance

S2023-3015

Indledning:

Kommunalbestyrelsen udarbejdede d. 3. maj 2023 katalog til et budget i balance på et temamøde. Kataloget indeholdte de områder, som Kommunalbestyrelsen ønskede at administrationen skulle udarbejde besparelsesforslag til.

Administrationen har udarbejdet forslag til besparelser, øgede investeringer og justering af indtægter, som de enkelte udvalg kan afgive kommentarer til. Herefter forelægges det samlede katalog for Kommunalbestyrelsen, der beslutter, hvilke forslag der skal arbejdes videre med og sendes i høring.

Direktionen, udvalgene og Kommunalbestyrelsen bedes også drøfte, om materialet skal sendes i offentlig høring.

Sagsfremstilling:

Forslagene i Kommunalbestyrelsens katalog til et budget i balance skal behandles i de relevante udvalg, hvor der er mulighed for kommentering. Det er dog i sidste ende Kommunalbestyrelsen, der beslutter, hvilke forslag der skal sendes i høring og hvilke, der skal frasorteres. Det foregår på et møde i Kommunalbestyrelsen i forlængelse af Budgetseminaret d. 23. august. Her beslutes det endelige katalog til et budget i balance, der bliver sendt i høring efter mødet i Økonomi- og Erhvervsudvalget d. 24. august. Efter høringsperioden, der løber fra d. 25. august til 11. september, forelægges høringssvar for de enkelte udvalg, inden Kommunalbestyrelsen på Prioriteringsdebatten d. 27. september endeligt vedtager, hvilke forslag, der skal gennemføres.

Ved siden af Kommunalbestyrelsens katalog til et budget i balance, bliver der også udarbejdet både administrative og politiske budgetønsker. Disse behandles i separate dagsordenspunkter frem mod Prioriteringsdebatten.

Administrationen har udarbejdet 94 forslag til besparelser, øgede investeringer og justering af indtægter, der udgør katalog for et budget i balance. Kataloget indeholder forslag for ca. 15.976 t.kr. i 2024, 30.365 t.kr. i 2025, 37.934 t.kr. i 2026 og 35.831 t.kr. i 2027. Der er dog overlap mellem flere af forslagene, så det reelle samlede besparelspotentiale afviger fra det opgjorte.

Forslagene er opdelt på udvalg. Nogle forslag er dog tværgående eller påvirker områder inden for flere udvalg. Disse forslag behandles i alle de relevante udvalg, inden den endelige behandling på Kommunalbestyrelsen.

Det skal bemærkes, at det ikke er alle forslag, som kan gennemføres uden at det medfører væsentlige ændringer i driften af Ærø Kommune samt det oplevede serviceniveau for både borgere og politiske udvalg. Konsekvenserne fremgår af de enkelte forslag.

Grundet tidsmæssige udfordringer er forslagene præsenteret, som de er modtaget fra afdelingerne og er ikke kvalitetssikret centralt.

De relevante forslag for hvert udvalg fremgår nedenfor.

Tabel 1. Fordeling af relevante forslag på udvalg

	Teknik-, Miljø- og Havneudvalget	Kultur- og Socialudvalget	Økonomi- og Erhvervsudvalget
Forslag	1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.5, 5.11, 12.1, 12.2, 12.3, 12.4, 12.5, 13.1, 13.2	3.1, 4.1, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 5.1-5.32, 6.1, 7.1-7.11, 11.1, 11.3, 11.5, 11.6, 12.1, 12.2, 12.3, 12.4, 12.5, 13.1, 13.2	2.3, 2.4, 2.6, 2.7, 4.2, 4.3, 5.11, 6.1, 8.1-8.7, 9.1, 9.2, 9.3, 9.4, 9.5, 9.6, 10.1, 10.2, 10.3, 11.2, 11.3, 11.4, 12.1, 12.2, 12.3, 12.4, 12.5, 13.1-13.7

Administrativ bemærkning:

Referat fra Direktionsmøde d. 15. juni 2023.

Løn og Økonomi v/ Jørn Matstrup Lundsgaard, Kasper Bruun Breinbjerg og Louise Clausen deltog i punktets behandling.

Direktionen gav indledningsvis udtryk for ros for det udførte arbejde på tværs i organisationen og den overskuelige fremstilling fra LØ.

Herefter drøftede Direktionen den videre proces.

Generelt:

Direktionen bemærker:

- At personalemæssige konsekvenser er ikke beskrevet i alle forslag, der indeholder sådanne.
- At de økonomiske konsekvenser af opsigelsesvarsler er ikke ensartet beregnet i 2024 og at der skal tages højde for dette i den videre proces.

De konkrete forslag:

Direktionen anmoder om, at Ærøfærgerne belyser, hvad det har betydet for overførelstallene, at der har været indført energitillæg på færgeområdet med henblik på at kvalificere forslaget om prisstigning på færgebilletter 10 kr. på PAX og biler. (8.1)

Direktion gør opmærksom på, at forslag 11.5 Tomgangsleje til DÆB skal ses i sammenhæng med forslag 12.4 og bemærker, at der pågår samarbejde med andre kommuner om botilbud. Forslagene skal derfor undersøges nærmere i den videre proces.

Økonomi:

Der er modtaget 94 forslag til forbedring af Ærø Kommune økonomi ca. 15.976 t.kr. i 2024, ca. 30.365 t.kr. i 2025, ca. 37.934 t.kr. i 2026 og ca. 35.831 t.kr. i 2027. Der er dog overlap mellem flere af forslagene, så det reelle økonomiske potentiale vil afvige fra det ovenstående. Ligeledes er der forslag, hvor det faktiske økonomiske potentiale i forslagene afviger fra det ønskede politiske niveau.

Forslagene fordeler sig på tre kategorier: "Anlæg", "Drift - Øgede indtægter eller investeringer", "Drift - Besparelser eller effektiviseringer".

Tabel 2. Fordeling af forslag på kategorier

	Antal forslag	2024	2025	2026	2027
Anlæg	3	-523	-523	-6.556	-4.245
Drift -Øgede indtægter eller investeringer	2	-2.077	-2.077	-2.077	-2.077
Drift - Besparelser eller effektivisering	89	-13.376	-27.765	-29.301	-29.509
I alt	94	-15.976	-30.365	-37.934	-35.831

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen afgør, hvilke forslag, der skal arbejdes videre med og Økonomi- og Erhvervsudvalget sender derefter forslagene i høring.

De enkelte udvalg kan kommentere de enkelte forslag samt give generelle kommentarer ifm. katalog til et budget i balance.

Indstilling:

Det indstilles:

- At de enkelte udvalg drøfter og kommenterer de enkelte forslag til kataloget samt drøfter om materialet skal sendes i offentlig høring.
- At Kommunalbestyrelsen drøfter, hvilke forslag, der skal arbejdes videre med og sendes i høring samt tager stilling til om materialet skal i offentlig høring.

Beslutning på Kultur- og Socialudvalget 20-06-2023

Præcisering i forhold til sagsfremstillingen:

Direktionen anbefaler, at

1: Kultur- og Socialudvalget drøfter forslagene og sender dem videre til Kommunalbestyrelsen med eventuelle kommentarer.

2: Kultur- og Socialudvalget drøfter og indstiller til Kommunalbestyrelsen om, hvorvidt de udpegede forslag skal sendes i offentlig høring eller kun sendes ud til de sædvanlige høringsberettigede parter.

Ad 1: Sendes videre uden kommentarer. Kultur- og Socialudvalget forventer, at forslagene inden videre behandling kvalitetssikres.

Ad 2: Flertallet, Søren Degn Laxy, Iza Alfredsen, Carl Jørgen Heide og Mads Boeberg Hansen indstiller, at forslagene sendes ud til de sædvanlige høringsberettigede parter.

Hans Peter Bolding indstiller, at forslagene sendes i offentlig høring.

Aktuel beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 22-06-2023

Teknik-, miljø- og havneudvalget bemærker, at der ikke arbejdes videre med forslag 2.4. Beregning af fri boligsætning i Ærøskøbing, og har i øvrigt ingen kommentarer til forslagene i kataloget

Udvalget anbefaler, at materialet skal sendes i offentlig høring

Bilag

Bilag 1: Katalog til et budget i balance

Punkt 7: Budget 2024: Stillingtagen til indkomne politiske besparelsesforslag

S2023-3089

Indledning:

Kommunalbestyrelsen udarbejdede et katalog til et budget i balance på et temamøde d. 3. maj. Efterfølgende er der blevet fremsendt nogle yderligere besparelsesforslag fra Danmarksdemokraterne.

De enkelte udvalg bedes tage stilling til, om der skal arbejdes videre med de fremsendte besparelsesforslag fra Danmarksdemokraterne og de dermed skal indgå som besparelsesforslag, der skal behandles ifm. Budget 2024 - 2027.

Sagsfremstilling:

Administrationen har modtaget nedenstående besparelsesforslag fra Danmarksdemokraterne d. 6. juni.

1. Administrationen og drift af gadelys overgår til Ærø Forsyning (i lighed med andre kommuner)
2. Rudkøbing ordningen indføres i Ærøskøbing og administrationen af andre ordninger kan spares.
3. Flexlån boligforeningen opgives på resten af Ærø og administrationen af denne kan spares.
4. Spærring af bi-veje opgives og borgerne kan færdes frit. Administrationen af dette kan spares.
5. Den økologiske andel opgives i Ærø Madservice og råvarepriserne vil falde.

Der er ikke udarbejdet konkrete besparelsesforslag med konsekvenser mv. endnu. Såfremt udvalgene ønsker at arbejde videre med forslagene, vil administrationen udarbejde de konkrete forslag, der efterfølgende vil blive behandlet med de øvrige besparelsesforslag.

Forslag 1 - 4 vedrører Teknik-, Miljø- og Havneudvalget, mens forslag 5 vedrører Kultur- og Socialudvalget.

Teknik-, Miljø- og Haveudvalget bedes derfor om at tage stilling til, hvorvidt forslag 1 - 4 skal indgå som besparelsesforslag til Budget 2024 - 2027.

Kultur- og Socialudvalget bedes om at tage stilling, hvorvidt forslag 5 skal indgå som besparelsesforslag til Budget 2024 - 2027.

Økonomi:

Ikke relevant på nuværende tidspunkt

Sagen afgøres af:

Direktionen drøfter processen for forslagene og de stående udvalg afgør hver især, om der skal arbejdes videre med forslagen inden for deres område.

Teknik-, Miljø- og Havneudvalget afgør, om der skal arbejdes videre med forslag 1 - 4.

Kultur- og Socialudvalget afgør, om der skal arbejdes videre med forslag 5.

Indstilling:

Løn og Økonomi indstiller:

- At direktionen tager stilling til processen for forslagene, der er beskrevet i sagsfremstillingen
- At Teknik-, Miljø- og Havneudvalget tager stilling til, om der skal arbejdes videre med forslag 1 - 4
- At Kultur- og Socialudvalget tager stilling til, om der skal arbejdes videre med forslag 5

Beslutning på Direktionen 15-06-2023

Løn og Økonomi, v/ Jørn Matstrup Lundsgaard Lundsgaard, Kasper Bruun Breinberg og Louise Clausen deltog i punktets behandling.

Direktionen gør opmærksom på, at forslagene 2, 3 og 4 er under politisk behandling som selvstændige sager.

Direktionen anbefaler, at sagerne 1 og 5 sendes videre til behandling i henholdsvis Teknik-, miljø- og havneudvalget og Kultur- og socialudvalget.

Beslutning på Kultur- og Socialudvalget 20-06-2023

Kultur- og Socialudvalget beslutter, at administrationen skal arbejde videre med forslag 5: Økologisk andel i Ærø Madservice, og at forslaget efterfølgende behandles sammen med de øvrige besparelsesforslag.

Aktuel beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 22-06-2023

Teknik-, miljø- og havneudvalget anbefaler ikke at der arbejdes videre med forslag 2 og 3, da der allerede er truffet beslutninger omkring de to punkter i Kommunalbestyrelsen.

Punkt 8: Budget 2024 - Administrative budgetønsker og strategiske mål, ØEU, KSU og TMHU

S2023-2825

Indledning:

Hermed fremsendes indsendte administrative budgetønsker og strategiske mål i forbindelse med Budget 2024. Alle administrative budgetønsker og strategiske mål på tværs af udvalg er medtaget i sagsfremstillingen. Udvalget skal kun tage stilling til budgetønsker og strategiske mål inden for eget udvalg.

Sagsfremstilling:

Der er modtaget tre administrative budgetønsker på tværs af udvalg samt tre strategiske mål, der er investeringsforslag, der kan medføre fremtidige besparelser. Heraf udgår det strategiske mål vedr. Park og Vej sfa. Direktionens beslutning

Alle budgetønsker og strategiske mål på tværs af udvalg også fremgår af bilag.

Der er vedlagt to bilag til sagen:

- Samlet oversigt - Administrative budgetønsker
- Samlet oversigt - Strategiske mål - Administrationen

Historik:

Sagen blev behandlet af Direktionen d. 30. maj 2023 med følgende beslutning:

Økonomichef Jørn Mattrup Lundsgaard deltog i punktets behandling.

Direktionen behandlede punkterne 1, 2 og 3 under ét. I forhold til den politiske behandling udarbejder Løn og Økonomi ét dagsordenspunkt.

Direktionen prioriterede administrative budgetønsker og strategiske mål:

IT-support aftale - flytning af serverplatform - A

Det skal afklares, hvorvidt der kan etableres samarbejde med de fynske kommuner.

Strømbesparelser skal indarbejdes.

Dagplejen - Glat flisebelægning renses for at undgå faldulykker - A

Anne Bille undersøger om det er muligt at løse opgaven internt.

Færgeområdet - Indkøb af hovedmaskine og thruster (E/F Ellen) - A

Folkeskolen: Kompetenceløft og flere ressourcer til folkeskolen - A

Rådhuset - Installation af LED-panel gangareal ved kantinen og mødelokaler - A

Park og Vej - Udskiftning af bilpark - Forslaget tages af og indgår i stedet i projektgruppens arbejde med at skabe budget i balance på Park og Vejs område.

Administrativ bemærkning:

De administrative budgetønsker og strategiske mål blev oprindeligt oprettet som tre dagsordenspunkter (ét til hvert udvalg).

Der er efterfølgende sammenskrevet til dette ene dagsordenspunkt, der vil blive behandlet i hvert af de tre udvalg, hvor hvert udvalg bedes tage stilling til budgetønsker og strategiske mål inden for udvalgets område.

Økonomi:

Der er indsendt budgetønsker for samlet 1.250 t.kr. vedr. 2024 på tværs af udvalg.

Der er indsendt strategiske mål med øgede udgifter for 622 t.kr. i 2024 som vil medføre besparelser på 409 t.kr. pr. år fuldt indfaset.

Tabel 1. Overblik over budgetønsker og strategiske mål

	2024	2025	2026	2027
Budgetønske - IT support aftale - flytning af serverplatform - ØEU	100	100	100	100
Budgetønske - Glat flisebelægning renses for at undgå faldulykker - KSU	7	0	0	0
Budgetønske - Indkøb af hovedmaskine og thruster (E/F Ellen) - ØEU	1.143	0	0	0
Budgetønsker i alt	1.250	100	100	100
Strategisk mål - Folkeskolen: Kompetenceløft og flere ressourcer til folkeskolen - KSU	450	450	-250	-400
Strategisk mål - Rådhuset: Gangareal ved kantine og mødelokaler - Installation af LED panel - TMHU og ØEU	72	-9	-9	-9
Strategiske mål i alt	622	441	-259	-409

Sagen afgøres af:

Sagen afgøres af de enkelte udvalg, der har mulighed for at prioritere og kommentere budgetønsker inden for eget udvalg.

Indstilling:

Direktionen indstiller:

- at de indsendte budgetønsker og strategiske mål prioriteres som enten A: "Topprioritet", B: "Forslag til Prioriteringsdebatten" eller C: "Frasortering" inden for hvert udvalg.

Beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 08-06-2023

Økonomi- og erhvervsudvalget har følgende prioritering til prioriteringsdebatten:

- IT-support aftale - Prioritet A
- Færgeområdet - Indkøb af hovedmaskine og thruster til E/F Ellen
  - Prioritet A (Peter Hansted, Bent Juul Sørensen og Minna Henriksen)
  - Prioritet C (Knud Borck og Flemming Boye)

Beslutning på Kultur- og Socialudvalget 20-06-2023

Flisebelægning og forslag om kompetenceløft til folkeskolen: Oversendes til prioriteringsdebatten uden kommentarer eller prioritering.

Aktuel beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 22-06-2023

Teknik-, miljø- og havneudvalget har følgende prioritet til prioriteringsdebatten:

A: Topprioritet: Strategisk mål - Rådhuset: Gangareal ved kantine og mødelokaler - Installation af LED panel.

Bilag

Samlet oversigt - Administrative budgetønsker

Samlet oversigt - Strategiske mål - Administrationen

Punkt 9: Forslag fra Carl Jørgen Heide (løsgænger) - vedr. fartbegrænsning

S2023-3040

Indledning:

Stillingtagen til forslag fra Carl Jørgen Heide.

Sagsfremstilling:

Carl Jørgen Heide fremsætter følgende forslag for Teknik-, miljø- og havneudvalget:

"Hermed vil jeg gerne foreslå, at den nye fartgrænse ved udkørslen fra Trappeskov forlænges 500 meter i vestlig retning inkluderende området med 2 busstoppesteder, 2 udkørsler fra p-plads, to overkørsler fra cykelsti og en udkørsel fra Ronæsvej. Trafiksikkerhedsmæssigt er det betydeligt mere problematisk end udkørslen fra Trappeskovvej, både når det gælder krydsende fodgængere fra busstoppested, krydsende cyklister, ud- og indkørsel til P-plads og ud- og indkørsel ad Ronæsvej.

Hvis det ikke kan gennemføres lige så nemt og uproblematisk mellem politi og park-og-vej, som begrænsningen ved Trappeskovvej mener jeg, at hastighedsbegrænsningen ved Trappeskov skal fjernes."

Økonomi:

Ingen.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling:

Formanden for Teknik-, miljø- og havneudvalget indstiller, at der tages stilling til Carl Jørgen Heides forslag.

Aktuel beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 22-06-2023

Teknik-, miljø- og havneudvalget anbefaler, at forslaget indgår i arbejdet med den samlede trafiksikkerhedsplan for Ærø.

Udvalget forventer, at arbejdet med trafiksikkerhedsplanen igangsættes sidst på året 2023.

Punkt 10: Natur - Naturhandleplan 2023 - prioritering af nye projekter

S2021-590

Indledning:

Der foreligger status over udmøntning af naturpolitikken samt opdatering af planen med 2023-priser og kommende projekter. Status og projektforslag skal ses i sammenhæng med den vedtagne Udviklingsstrategi 2022 - 2025, pejlemærker for natur og miljø.

Sagsfremstilling:

Der foreligger en opdateret Naturhandleplan pr. 31.03.2023. Af planen fremgår status for de enkelte projekter, herunder er økonomien opdateret til 2023-priser.

Planen er udvidet med 4 indsatser.

Indsats 12: Rydning af overdrev og afgræsning ved Søbygård. Projektet er gennemført.

Indsats 13: Fælleskommunalt projekt vedr. etablering af stenrev og plantning af ålegræs (Liv i Lillebælt). Projektet skønnes for Ærø Kommunes vedkommende at have en samlet projektøkonomi på 3.000 tkr., hvoraf 1.500 tkr. er forventet egenfinansiering.

Indsats 14: Etablering af erstatningsnatur som kompensation for etablering af cykelsti i §3-område. Projektet er finansieret under cykelstiprojektet.

Indsats 15: Afgræsning af øer og holme. Indsatsen skal ses i sammenhæng med salget af kvægprammen Yrsa, hvor kontrakten med entreprenøren udløber med udgangen af 2025, og der herefter skal findes et alternativ.

Planen er opdateret omkring Indsats 7 Stokkeby Nor, hvor der sammen med de øvrige fynske kommuner planlægges en samlet ansøgning til EU Ring Life. Ansøgningen omfatter for Ærø Kommunes vedkommende også indsats i forhold til klokkefrø og stor vandsalamander (Indsats 1 Voderup m.fl.), indsats overfor prædatorer (Indsats 5b Dejrø) samt Indsats 15 for afgræsning af øer og holme.

Det samlede Ring Life budget er for Ærø Kommunes vedkommende på ca. 7.113 tkr. hvoraf 40% svarende til 2.845 tkr. er egenfinansiering.

Hvis begge de 2 store ansøgninger skal kunne realiseres, er der en forventet medfinansiering på i alt ca. 4.345 tkr. over en årrække på op til 8 år. De midler er ikke til rådighed inden for det samlede budget til implementering af naturhandleplanen, som pr. 31.03.2023 er 1.863 tkr. Det vurderes at indsatserne (1, 5b, 15) for klokkefrø og vandsalamander, mod prædatorer, og for afgræsning af øer og holme kan medfinansieres inden for det afsatte budget. Medfinansieringen er for de 3 indsatser ca. 465 tkr.

Reserveres der 465 tkr. til medfinansiering, og der aktuelt er projekter for op til 400 tkr. i 2023, så udgør restpuljen ca. 1.000 tkr.

Restpuljen kan reserveres til medfinansiering af Ring Life projektet vedr. Indsats 7 Stokkeby Nor (medfinansieringsbehov; 2.380 tkr.) eller den kan reserveres til medfinansiering af Indsats 13 Liv i Lillebælt til stenrev og ålegræs (medfinansieringsbehov; 1.500 tkr.). Dermed er der ikke flere midler til at gennemføre projekter i Naturhandleplanen, og de to store projekter vil være underfinansieret med 2.880 tkr.

Det vides ikke om Ring Life projektet eller Liv i Lillebælt kan opnå tilskud til realiseringen, men der skal være taget politisk beslutning om evt. medfinansiering inden ansøgningerne sendes. Ring Life ansøgningen skal sendes i september år. Liv i Lillebælt har fået afslag på sin første store ansøgning, men der arbejdes på, at der kan sendes en ny ansøgning i løbet af 2024.

Der er således behov for stillingtagen til prioritering af projekterne, og til om der skal fremsendes et budgetønske om medfinansiering i budgetårene 2025 - 2031.

Historik:

Naturhandleplan 2021-2022 er udarbejdet i samarbejde med Grønt råd og vedtaget af Kommunalbestyrelsen den 21.04.2021. Handleplanen er baseret på Naturpolitik og Naturstrategi for Ærø Kommune, som er vedtaget af Kommunalbestyrelsen den 24.02.2021.

Teknik-, miljø og havneudvalget godkendte den 8. oktober 2020, at Ærø Kommune indgår i et Life projekt om midler til naturgenopretning. Projektet er efterfølgende blevet til Ring Life. Den 25. februar 2021 godkendes det, at der tages kontakt til lodsejerne i bl.a. Stokkeby Nor. Den 16. september 2021 er udvalget forelagt en status for projektets fremdrift og den 17. november 2022 er der fremlagt endnu en status for projektet og Teknik-, miljø- og havneudvalget beslutter at arbejde videre med projektet med henblik på endelig stillingtagen til finansieringen i foråret 2023, herunder konsekvenserne for gennemførelse af de øvrige tiltag i naturhandleplanen.

Teknik-, miljø- og havneudvalget tog den 19. maj 2022 til orientering, at der blev arbejdet på Liv i Lillebæltprojektet. Den 23. februar 2023 er udvalget forelagt en status for projektets fremdrift til orientering.

Retsgrundlag:

EU's habitatdirektiv.

Naturbeskyttelsesloven.

Tværgående politikker:

Kommunalbestyrelsen vedtog den 22. marts 2023 Udviklingsstrategi 2022-2025. Pejlemærker for natur og miljø er:

"Vi arbejder på at bevare den eksisterende naturrigdom på Ærø og give mulighed for at naturen kan udvikle sig i større sammenhængende naturområder" (pkt. 40).

"Adgang til naturen er en væsentlig del af ø-livet, og skal ske på en bæredygtig måde, således at det ikke forstyrrer naturgrundlaget" (pkt. 41).

Indsats 13 vedr. etablering af stenrev og plantning af ålegræs er endvidere et mål i Klimaplanen i forhold til ålegræs.

Personaleforhold:

Opgaven løses i fællesskab med administrationen i Svendborg Kommune, som led i det forpligtende samarbejde.

Økonomi:

Der er i 2023; 817 tkr. til rådighed til udmøntning af Naturhandleplanen. I 2024 og 2025 er der afsat 523 tkr. årligt til implementering af Naturhandleplanen. Samlet set er der over budgetårene 2023-2025; 1.863 tkr. til opgaven.

De nuværende projektforslag relateret til fælleskommunale biodiversitetsprojekter mv. er underfinansieret for mellem 2.880 - 3.880 tkr. afhængig af om der skal reserveres 1.000 tkr. af naturpuljen og afsættes 2.880 tkr. i budgettet over de kommende 8 år. Eller om den fulde medfinansiering på 3.880 tkr. skal afsættes i budgettet over de kommende 8 år, således at der kan arbejdes videre med de mindre tiltag omfattet af naturhandleplanen.

Det er også muligt at træde ud af de fælleskommunale projekter og anvende de resterende 1.863 tkr. i naturpuljen på andre projekter beskrevet i naturhandleplanen.

Økonomisk oversigt over projekternes økonomi og scenarier for medfinansieringsbehov er vedlagt som bilag.

Økonomisk påtegning:

Løn og økonomi bemærker, at der i budget 2024-2027 ikke er budget til de omtalte biodiversitetsprojekter.

Den manglende finansiering på mellem 2.880 tkr. og 3.880 tkr. over de kommende 8 år, kan ind budgetteres som en del af det kommende budget 2024-2027. Finansieres herved via kommunens kassebeholdning.

Alternativt kan udvalget foreslå finansiering inden for eget område. Eller fremsende forslaget til efterårets prioriteringsdebat.

Det kan ligeledes oplyses at der resterer 802 tkr. vedr. RESponsible Island, som ikke er udmøntet til fastlagte projekter.

Sagen afgøres af:

Prioriteringer inden for det afsatte budget besluttet af Teknik-, miljø- og havneudvalget.

Afsættelse af budgetmidler til medfinansiering af projekter, der ligger uden for den godkendte budgetramme, besluttet af Kommunalbestyrelsen.

Indstilling:

Teknisk afdeling indstiller, at:

- Der tages stilling til om Ærø Kommune skal træde ud af Ring Life projektet i forhold til Stokkeby Nor inden ansøgningen sendes eller der skal afsættes budget for projektet fra 2027 - 2031. Nettobudgettet er på ca. 2.380 tkr. over 5 år, svarende til 476 tkr. årligt.
- Restbudgettet for naturpuljen på 1.000 tkr. i perioden 2024-2025 disponeres når det vides med sikkerhed, om der kan opnås medfinansiering fra Ring Life til Stokkeby Nor projektet.
- Der udarbejdes et budgetønske for medfinansiering af Liv i Lillebælt projektet om stenrev og ålegræs på 1.500 tkr. i 2025 - 2029, såfremt Ærø skal forblive i projektet. Nettobudgettet er på ca. 1.500 tkr. over 5 år, svarende til 300 tkr. årligt.

Beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 20-04-2023

Teknik-, miljø- og havneudvalget vil prioritere projektet i Stokkeby Nord og prioriterer, at Ærø Kommune fortsat deltager i Ring Life projektet med udgangspunkt i scenarie 2, bilag 1.

Udvalget anbefaler, at finansieringen af naturpuljen og Ring Life projektet fortsættes med 500 tkr. Pr. år i perioden fra 2026-2029, hvoraf 1.450 tkr. reserveres til Stokkeby Nord. Andre finansieringsmulighed skal undersøges hos eksterne fonde.

Jens Weis (M) kan ikke anbefale deltagelsen.

Deltagelse i Liv i Lillebælt projektet om stenrev og ålegræs afventer de fælleskommunale udmeldinger om projektets videre færd.

Beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 04-05-2023

Peter Hansted, Flemming Boye, Knud Borck og Minna Henriksen anbefaler indstillingen fra flertallet i Teknik- miljø- og havneudvalget og sagen oversendt til prioriteringsdebatten for budget 2024-2026.

Bent Juul Sørensen undlod at stemme.

Beslutning på Kommunalbestyrelsen 24-05-2023

Der blev stemt om indstillingen fra Økonomi- og erhvervsudvalget.

For stemte: Liste A, C, V, F, P og Carl Jørgen Heide (12 stemmer)

Imod stemte: Æ og M (2 stemmer)

Forslaget var hermed vedtaget.

Aktuel beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 22-06-2023

Teknik-, miljø- og havneudvalget anbefaler,

- At Ærø Kommune deltager i Ring Life projektet som beskrevet i sagsfremstillingen samt i fremsendt Budgetønske til prioriteringsdebatten.

- At den nødvendige medfinansiering på 1.380 tkr. afsættes i perioden 2027-2031.

- At udgiften finansieres af anlægsmidler afsat til cykelstier i 2027.

Supplerende sagsfremstilling:

Teknisk afdeling, den 13. juni 2023:

Projektgruppen har meddelt Ærø Kommune, at absolut sidste frist for at kunne ændre i ansøgningsmaterialet er den 17. august 2023.

Stokkeby Nor projektet er blevet indarbejdet i ansøgningen, og skal skrives ud igen, hvis Kommunalbestyrelsen ikke ønsker, eller har mulighed for, at medfinansiere projektet.

På det grundlag genoptages sagen.

Det anbefales, at Ærø Kommune indgår i det fælles fynske LIFE-samarbejde og at den manglende finansiering hertil på 1.380 tkr. tilvejebringes. De resterende midler, der indgår i budgetønsket til Naturpuljen, tages der ikke stilling på nuværende tidspunkt, idet det indgår i prioriteringsdebatten for budget 2024-2027.

Indstilling:

Teknisk afdeling indstiller, at:

- Ærø Kommune deltager i Ring Life projektet som beskrevet i sagsfremstillingen samt i fremsendt Budgetønske til prioriteringsdebatten.

- Den nødvendige medfinansiering på 1.380 tkr. afsættes i perioden 2027-2031.

- Udgiften finansieres af anlægsmidler afsat til cykelstier i 2027.

Supplerende økonomisk påtegning:

Løn og økonomi henviser til den påtegning, der er påført det oprindelige punkt.

Herudover bemærkes, at der i forbindelse med arbejdet omkring Ærø kommunes budget i balance, er fremsendt besparelsesforslag på:

- Fjernelse af afsatte midler vedr. Naturprojekter - 523 tkr. i 2024 og 523 tkr. i 2025.
- Fjernelse af afsatte midler vedr. Etablering af cykelstier - 4.245 tkr. i 2026 og 4.245 tkr. i 2027.

Såremt det besluttes at finansiering af Naturprojekter skal ske ved fjernelse af budget til cykelstier, vil det have følgende betydning for kassen:

- Kassen tilføres i 2027 4.245 tkr. (afsat til cykelstier)
- Der gives en tillægsbevilling fra kassen i 2027 - 2031 på 300 tkr. pr. år til naturprojekter.

Bilag

Kopi af Budgetønske - Videreførelse af naturpuljen_2.6.2023

Oplæg til TMHU den 20-04-2023 om Naturhandleplan 2023

Økonomiscenarier Budget 2023 - 2031

Kort 2023

Kortbilag til Bilag 2 til Naturpolitik - Naturstrategi for Ærø Kommune

Bilag 2 til Naturpolitik - Naturstrategi for Ærø Kommune

Naturpolitik - Ærø Kommune

Naturhandleplan - status 2023

Punkt 11: Birkholm Havn - Ansøgning om tilskud til bygning af en sandfangsmole

S2022-8687

Indledning:

Stillingtagen til ansøgning fra beboerforeningen om tilskud på 2.900 tkr. til etablering af en sandfangsmole ved indsejlingen til Birkholm Havn.

Sagsfremstilling:

Poul Petersen har, på beboerforeningens vegne, den 1. juni 2023 fremsendt ansøgning til Ærø Kommune om et tilskud på 2,9 mio. kr. til etablering af en ny sandfangsmole.

Det angives i ansøgningen, at det er et vedvarende og voksende problem, at sejltrenden sander til med sand og tang, som umuliggør anløb af øen med postbåd, egne både, beredskab og ambulance.

Der foreligger et projektmateriale og der er opnået tilladelse til projektet fra Kystdirektoratet.

Anlægsprojektet har været i udbud og anlægssummen løber op i 3,4 mio. kr.

Beboerforeningen har indsamlet 500 tkr. til egenfinansiering.

Anlægsstart er angivet til efteråret 2023.

Historik:

Birkholmsudvalget har haft sagen til orientering på møde den 31.05.2023.

Retsgrundlag:

Ingen.

Tværgående politikker:

Ærøs klimaplan - mål for klimatilpasning. I 2025 forligger en evakueringsplan for Birkholm i tilfælde af stormflod.

Udviklingsstrategi 2022 - 2025 - Pejlemærke for infrastruktur og forsyning nr. 42; Vi skaber gode veje, havne, digital og anden nødvendig infrastruktur, som understøtter kvalitetene i et godt og bæredygtigt hverdagsliv, erhvervsudviklingen og turismen.

Personaleforhold:

Ingen.

Økonomi:

I Budget 2023 - 2026 er afsat 113 tkr. årligt i 2023 - 2024 og 118 tkr. årligt i 2025 - 2026 til medfinansiering af klimasikringsprojekter på Birkholm. Der er ikke derudover afsat anlægsmidler i budgettet til medfinansiering af et moleprojekt.

Økonomisk påtegning:

Løn og Økonomi bemærker, at der ikke er afsat midler i kommunens budget til tilskud til bygning af en sandfangsmole på Birkholm.

Der søges om et tilskud på 2.900 tkr. Beløbet kan ikke lånefinansieres. Evt. tilskud til sandfangsmole, vil skulle finansieres af kommunens kassebeholdning.

Da det ikke er muligt, at finde finansieringen inden for kommunens budget, bakkedes der op omkring indstillingen fra teknisk afdeling om, at sagen overføres til prioriteringsdebatten.

Sagen afgøres af:

Tillægsbevillinger godkendes af Kommunalbestyrelsen.

Såfremt Økonomi- og erhvervsudvalget, som har ansvaret for besejlingen med postbåden, beslutter at sagen ikke skal fremmes, så stopper sagen der.

Indstilling:

Teknisk afdeling indstiller, at sagen overføres til prioriteringsdebatten.

Aktuel beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 22-06-2023

Teknik-, miljø- og havneudvalget indstiller, at sagen overføres til prioriteringsdebatten.

Bilag

Ansøgning om tilskud

Punkt 12: CO2e- opgørelse for Ærø, 2022

S2022-550

Indledning:

Gennemgang og godkendelse af CO2e-opgørelserne for Ærø Kommune som virksomhed og Ærø Kommune som geografisk område i 2022.

Sagsfremstilling:

Ærø Energi- og Miljøkontor har udarbejdet en CO2e-opgørelse for Ærø Kommune som virksomhed og for Ærø Kommune som geografisk område.

CO2e-opgørelserne bliver, blandt andet, brugt som datagrundlag for opfølgning af reduktionsmålene i Ærøs klimaplan samt målene for selvforsyning i Ærøs energisektor.

CO2e-opgørelse for Ærø Kommune som virksomhed, 2022

CO2e-udledningen for Ærø Kommune som virksomhed udgjorde i 2022 samlet 10.251 tons.

CO2e-opgørelsen er fordelt således:

- Kommunens bygninger: 77 tons CO2e
- Kommunens transportudledning: 10.174 tons CO2e*

*Udledningen fra Ærøfærgerne udgør 97,8% af kommunens CO2e-udledning fra transporten.

CO2e-opgørelse for Ærø Kommune som geografisk område 2022

CO2e-opgørelsen for Ærø Kommune som geografisk område udgjorde i 2022 samlet 44.298 tons CO2e.

Udledningen er fordelt på seks områder:

- El (ekskl. forbrug til varme og transport): 3.517 tons CO2e
- Varme: 2.149 tons CO2e
- Transport: 19.307 tons CO2e
- Landbrug: 18.992 tons CO2e
- Affaldsdeponi: 168 tons CO2e
- Spildevand: 164 tons CO2e

Ændringer i forhold til 2021

2022-tallene for Ærø Kommune som virksomhed viser en stigning på 164 tons, svarende til 1,6% i forhold til CO2e-udledningen i 2021.

Stigningen skyldes et øget brændstofforbrug hos Ærøfærgerne, samt øget kørsel i egne biler.

2022-tallene for Ærø Kommune som geografisk område viser et fald på 1.531 tons, svarende til -3,3% i forhold til CO2e-udledningen i 2021.

Faldet skyldes et lavere elforbrug, en lavere emissionsfaktor på el (pga. af mere VE i det danske elsystem), samt en reduktion af private oliefyr.

De to opgørelser er vedhæftet som bilag.

Retsgrundlag:

Klimaloven - LBK nr 2580 af 13/12/2021

Tværgående politikker:

Ærøs Klimaplan 2022

Visionsplan for Ærøs energiforsyning

Økonomi:

Ingen.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling:

Teknisk afdeling indstiller, at både CO₂e-opgørelsen for Ærø Kommune som virksomhed 2022 og CO₂e-opgørelsen for Ærø Kommune som geografisk område 2022 godkendes.

Aktuel beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 22-06-2023

Teknik-, miljø- og havneudvalget indstiller, at både CO₂e-opgørelsen for Ærø Kommune som virksomhed 2022 og CO₂e-opgørelsen for Ærø Kommune som geografisk område 2022 godkendes.

Bilag

CO₂e-opgørelse for Ærø Kommune som geografisk område 2022 - EMK20230606_Final

CO₂e-opgørelse for Ærø Kommune som virksomhed 2022 - EMK20230606_Final

Punkt 13: Fjernvarme projektforslag - Nevre Strengen

S2023-2968

Indledning:

Ærøskøbing Fjernvarme har indsendt ansøgning om godkendelse af varme projektforslag, for udvidelse af fjernvarme forsyningsområde til det olie og fast brændsels opvarmede område i Ærøskøbing (Nevre strengen)

Sagsfremstilling:

Ærøskøbing Fjernvarme ønsker at udvide forsyningsområdet, på strækningen er der 7 ejendomme, hvoraf de 4 har ønsket at få fjernvarme med afsæt i følgende:

- God samfundsøkonomi, der ligeledes er særdeles robust over for ændringer i beregningsforudsætninger. Projektet udviser en positiv samfundsøkonomi på 1.894.652 kr. i forhold til varmepumpealternativet (individuelle varmepumper). Fjernvarmeprojektet er ligeledes særdeles robust over for ændringer i beregningsforudsætningerne.
- Tilfredsstillende selskabsøkonomi, der vil komme alle fjernvarmeforbrugere i Ærøskøbing Fjernvarmes forsyningsområde til gode. Der er foretaget en beregning af de selskabsøkonomiske konsekvenser ved realisering af projektet.
Den selskabsøkonomiske beregning er udført over en 20-årig betragtningsperiode og kan findes i Bilag 5A. Det kan ses i Bilag 5A, at ved en tilslutningsgrad, som angivet i afsnit 5.2.3, vil nutidsværdien være 115.260 kr.
- Et ønske fra de potentielle forbrugere om fjernvarmeforsyning af området.
- En grøn omstilling af det fast brændsels og olieopvarmede område i Ærøskøbing til klimavenlig varmeforsyning og dermed bidrage til opfyldelse af både Ærø Kommunes og Danmarks klimamål og -forpligtelser.

Projektforslaget har til formål at belyse forholdene ved følgende:

- Udvidelse af Ærøskøbing Fjernvarmes forsyningsområde til det olie og fast brændsels opvarmede område i Ærøskøbing.
- Udlægning af områdeafgrænsning til fjernvarmeforsyning.
- Etablering af ledningsanlæg i udvidelsesområdet.

Projektet ønskes gennemført primo september og projektet har derfor administrativt været sendt i høring i 4 uger med høringsfrist den 19. juni 2023. Der er ikke indkommet høringssvar inden dagsordenen. Såfremt der kommer høringssvar, vil de blive filføjet inden udvalgmødet.

Retsgrundlag:

Ærøskøbing Fjernvarme ansøger om behandling og godkendelse af nærværende projektforslag efter:

- Bekendtgørelse af lov om varmeforsyning nr. 2068 af 16. november 2021.
- Bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmeforsyningsanlæg nr. 818 af 4. maj 2021.

Økonomi:

Ingen.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling:

Teknisk afdeling indstiller:

- At projektforslaget godkendes.

Aktuel beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 22-06-2023

Teknik-, miljø- og havneudvalget anbefaler, at projektforslaget godkendes.

Bilag

Samlede bilag - Nevre

DFP Projektforslag - Nevre og Smedevejen

Punkt 14: Regulativ for anvendelse af akustiske fugleskræmmere mod fugleflokke i Ærø Kommune.

S2023-3021

Indledning:

Stillingtagen til forslag om regulativ for anvendelse af akustiske fugleskræmmere mod fugleflokke i Ærø Kommune.

Sagsfremstilling:

Teknisk afdeling har løbende her i vinter og tidlig foråret modtaget henvendelser og støjklager fra området ved Bølgemose, omhandlende elektroniske fugleskræmmere. Det er en støjforurening som benyttes til at skræmme fugleflokke i landbruget.

Tidligere har der været klager over støjgener fra gaskanoner, og da der så dertil blev udarbejdet et regulativ for anvendelse af gaskanoner mod fugleflokke for at regulere støjen, er og vil brugen af anden akustisk fugleskræmmer øges. Eksempelvis for tiden er det oppustelige fugleskræmsler hvor lyden minder en bilalarm, der er i fokus.

Administrationen har foretaget besigtigelser af de elektroniske fugleskræmsler og har bl.a. den 19. januar 2023 observeret følgende eksempel:

Kl. 12.05 og tilsvarende kl. 12.36 opsnaptes lyd fra elektronisk fugleskræmsel. Lyden minder om en bilalarm i en tidsfrekvens af ca. 3-5 sekunder, med en mindre pause i på ca. 2 sekunder. Imens fugleskræmslet puster sig op i takt til tidsfrekvensen. Hele forløbet vare max 30 sekunder.

Støjen var ikke en voldsom høj lyd, og var ved observationen ikke målebar. Men en irriterende støj, der har den ulempe, at den er meget generende for omgivelserne, og bør derfor anvendes under hensynet til omgivelserne.

Teknisk afdeling har udarbejdet et forslag til et regulativ, som en opdatering af regulativet: Regulativ for anvendelse af gaskanoner mod fugleflokke. Teknisk afdeling har lagt sig op ad Skanderborg Kommunes forskrift for brug af akustiske fugleskræmmere.

Det nuværende regulativ er et regelsæt til anvendelsen af specifikt gaskanoner. Hvor der i det opdaterede regulativ er udarbejdet til at berører en bredere skare af fugleskræmmere.

I Regulativet for anvendelse af akustiske fugleskræmmere mod fugleflokke i Ærø Kommune, beskrives akustiske fugleskræmmere som apparater eller anordninger, der ved afgivelse af lyd har til hensigt at bortskræmme uønskede dyr (eksempelvis fugle) fra udendørs arealer. Akustiske skræmmere kan for eksempel være gaskanoner, der afgiver høje brag, eller højtalere, der udsender høje fugleskrig, brag eller lignende.

Retsgrundlag:

§ 20 i bekendtgørelse om miljøregulering af visse aktiviteter. (Miljøaktivitetsbekendtgørelsen, BEK nr. 844 af 23/06/2017)

Økonomi:

Ingen.

Sagen afgøres af:

Teknik-, miljø- og havneudvalget.

Indstilling:

Tekniks afdeling indstiller, at forslaget til regulativ for anvendelse af akustiske fugleskræmmere mod fugleflokke godkendes.

Aktuel beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 22-06-2023

Teknik-, miljø- og havneudvalget godkender forslag til regulativ for anvendelse af akustiske fugleskræmmere mod fugleflokke, med bemærkning om at det tilrettes redaktionelt.

Bilag

Udkast - Regulativ for anvendelse af akustiske fugleskræmmere mod fugleflokke i Ærø Kommune.

Punkt 15: Projekter - BE SMART - marin naturgenopretning i Det sydfynske Øhav

S2023-3033

Indledning:

Til orientering er sendt en ansøgning til Aage V. Jensens fond om projektet BE SMART.

Sagsfremstilling:

Da projekt Liv i Lillebælt ikke opnåede finansiering fra VELUX fonden, har administrationen i Svendborg Kommune fokuseret på et samarbejde mellem de nærmeste nabokommuner. Et revideret projektforslag BE SMART (Biodiversity Effects from Simple Marine Restoration Test-Projects in South Fyn Archipelago) er blevet formuleret og finansiering på 4 mio. kr. er søgt hos Aage V. Jensens Fonde.

Projektet samler de fire kommuner Svendborg, Langeland, Ærø og Faaborg-Midtfyn i et samarbejde gennem Geopark Det Sydfynske Øhav om indsatser til at forbedre Øhavets miljøtilstand.

Projektets formål er at undersøge om simple indsatser på seks-otte forskellige lokaliteter kan øge biodiversiteten i havet. Aktiviteter inkluderer etablering af stenrev, opstilling af fiskebørnehaver og udplantning af ålegræs sammen med en lang række af formidlingstiltag.

Projektet forbinder tre universiteter, to maritime start-up virksomheder, et internationalt naturgenopretningsfirma, naturskoler, foreninger og netværk i et samarbejde om varige tiltag i Øhavet.

Der kan forventes svar på ansøgningen i sensommeren.

Historik:

Projektet Liv i Lillebælt er senest behandlet på Teknik-, miljø og havneudvalgets møde den 23. februar 2023. Afslag på ansøgningen er modtaget efterfølgende.

Retsgrundlag:

Ingen.

Tværgående politikker:

Ærøs Klimaplan 2022 - handling 44 om undersøgelse af muligheden for at plante ålegræs, som er målsat til at være udført i 2025.

Ærø Kommunes naturhandleplan, hvor der arbejdes mod tilvejebringelse og bevaring af en høj biodiversitet langs kysterne og i havet, samt for reetablering af stenrev i havet omkring Ærø.

Personaleforhold:

Ingen.

Økonomi:

Ingen. Det forudsættes at projektet er fuldt finansieret.

Sagen afgøres af:

Teknik-, miljø og havneudvalget.

Indstilling:

Teknisk afdeling indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Aktuel beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 22-06-2023

Teknik-, miljø- og havneudvalget tager orienteringen til efterretning.

Punkt 16: Orienteringspunkter juni 2023

S2022-10920

Indledning:

Orienteringspunkter til Teknik-, miljø- og havneudvalget juni 2023.

Sagsfremstilling:

Orientering - Lokalplan 9-9B - Opførelse af skur afvigende fra ansøgningsmateriale - Smedegade 23, 5970 Ærøskøbing

Administrationen har lavet en kort redegørelse for sagen, se vedhæftede bilag.

Byfornyelsesmidler til Marstal Bymidte

Ærø Kommune har søgt om at få del i statslig udgiftsramme til fornyelse af bymidte, og fået tildelt 368.552,- kr. som kun kan bruges til fornyelse af Marstal bymidte. Gøres brug heraf vil det kommunale bidrag være på 40%, svarende til 147.420,- kr. og det vil give et samlet beløb på 515.972,- kr. som kan bruges på Marstal bymidte.

Meddelelse fra Andel Energi

Andel har sendt en kort mail hvori de takker for samarbejdet. Det sker i kølvandet på at den statslige "Åben dør"-ordning for havvindmøller er blevet nedlagt. Mailen er vedlagt.

Økonomi:

Ingen.

Sagen afgøres af:

Teknik-, miljø- og havneudvalget.

Indstilling:

Teknisk afdeling indstiller, at punkterne tages til efterretning.

Aktuel beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 22-06-2023

Teknik-, miljø- og havneudvalget tog orienteringspunkterne til efterretning.

Der var et ønske om at udvalget på septemberrødet, tager en drøftelse af øvrige elementer i lokalplan 9-9B, herunder bagbygninger og skure.

Bilag

Notat - Status - Lokalplan 9-9B - Opførelse af skur - Smedegade 23, 5970 Ærøskøbing

Bilag

Udmelding_bymidter_2023

Bilag_1_bymidter_2023

Bilag_2_bymidter_2023

Tak for dialogen og samarbejdet om vores ansøgning via åben-dør-ordningen

Punkt 17: Godkendelse af referat

S2020-11327

Sagsfremstilling:

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen. For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive ved at trykke godkend.

Aktuel beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 22-06-2023

Godkendt.

**Punkt 18: Lukket: Kommunens bygninger - Salg af Peder Skramsgade 6,
5960 Marstal**

S2023-226